

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กตาม
ทักษะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา
เชียงใหม่ เขต 1

ชื่อผู้วิจัย : ศ.ต.อริโชค ประสพโชควัฒนา

สาขา : การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประวิติ พันผาสุข	ประธานกรรมการ
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริวัฒน์ ชัยญาณะ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะเปรียบเทียบทักษะที่มีต่อปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นตัวแทนกลุ่มต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 กลุ่มเป้าหมาย คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 117 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้ S-Method ของ Sheffe ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย มีอายุ 51-60 ปี มีวุฒิปริญญาตรี มีอาชีพรับจ้างทั่วไปและเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจและเป็นตัวแทนผู้ทรงคุณวุฒิ

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ดังนี้คือคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากทุกกลุ่ม ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของโรงเรียน ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของโรงเรียนกำหนดนโยบายจากความต้องการของชุมชน จัดทำแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี บริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมในด้านการบริหารวิชาการ

งบประมาณ บุคลากรและการบริหารทั่วไป ครุมีบทบาทที่ชัดเจน ให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ระดมทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อการศึกษา มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการประเมินและจัดทำรายงานประจำปี และมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต 1 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .05$ ดังนี้ คือ การมีส่วนร่วมในการบริหาร งบประมาณ งานบุคลากร และการบริหารทั่วไป ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักในบทบาทและหน้าที่ สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ระดมทรัพยากรทางการศึกษา และบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

4. ผู้บริหารโรงเรียนกับตัวแทนข้าราชการครู ตัวแทนองค์กรศาสนาและตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากทุกกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .05$

5. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต 1 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต 1 ดังนี้ คือ ขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ไม่มีการกระจายอำนาจ การตัดสินใจเป็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ และขาดการประชาสัมพันธ์

6. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต 1 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ดังนี้คือ ควรเพิ่มงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ให้กับโรงเรียนขนาดเล็ก ควรถ่ายโอนโรงเรียนให้ท้องถิ่น ไม่ควรเลือกกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น ผู้อำนวยการโรงเรียน ไม่ควรเป็นเลขานุการคณะกรรมการโดยตำแหน่ง ควรมีการกระจายอำนาจ ผู้เกี่ยวข้องควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรมีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และควรมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

The Title : The School-Based Managements Viewed by the School-Boards of
Small Schools in Chiang Mai Educational Service Area 1

The Author : Mr. A-thichoke Prasopchokewathana

Program : Educational Administration

Thesis Advisors : Asst. Prof. Prawat Puenphasook Chairman
: Asst. Prof. Dr. Siriwan Chaiyana Member

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare the opinions and study the problems and the suggestions about the school-based managements as viewed by the school-boards of the small schools in Chiang Mai Educational Service Area 1. The sample was 117 members of small school-boards in Chiang Mai Educational Service Area 1 who were chosen by simple random sampling. Gathering of data was by the researcher using questionnaires. The analyzing of the data was by frequency, percentage, arithmetic mean, and standard deviation and one-way analysis of variance and S-method. The results of this research were as follows:-

1. Most of the small school-boards' members in Chiang Mai Educational Service Area were male, 51-60 years old, have a bachelor's degree, were employers or private sector officers, or teachers or professors.
2. The small school-boards in Chiang Mai Educational Service Area 1 agreed with the school-board selection and appointing system, participation of the school-board in school SWOT Analysis, setting up the school vision mission, and goals, setting up of a policy conformity to the community needs, setting up of objectives to solve the problems, setting up an annual strategic plan, emphasizing the school-based management, participating in academic affairs, budget, personnel, official administration, setting up clear duties for teachers duties, emphasizing local wisdom, school and community cooperation, mobilizing the local resources for education, participating in the yearly evaluation and reporting,

3. The opinions of the members of the small school-boards in Chiang Mai Educational Service Area 1 differed by a factor of .05 about participation in the budget personnel and official administration, training for school-board members, setting up a good relationship between the school and the community, and mobilizing the local resources for student development.

4. There was a difference of opinions by a factor of 0.5 concerning the selection of school-boards from various groups such as administrators, teacher representatives, local autonomy officers, and religious organizations.

5. The problems of the school-based management of the small schools in Chiang Mai Educational Service Area 1 were a lack of budget and educational instruments, power centralized in administrators' hands, stakeholders lacking in understanding of roles and duties and a lack of school public relations.

6. The suggestions about the school-based managements of the small schools in Chiang Mai Educational Service Area 1 were to increase the budget and educational instruments for the small schools, to transfer to local autonomy, to select the school-board members without overlapping, the administrators shouldn't be the school-board secretary, to decentralize the school to local autonomy, the stakeholders to participate in decision-making, to hold meetings for training and explaining the duties of the school-board, and to set up cooperation between the community and school activities.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประวดี พันผาสุข ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริวันทนีย์ ชัยญานะ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ นายสมพล วัฒนชัย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต 1 ที่ได้กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ตลอดจนขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์หนูม้วน ร่มแก้ว มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ นางวิลาวัลย์ ศรีสวัสดิ์ นายอนันต์ เทียมอ้าย และนายวิชัย ศรีสมบัติ ศึกษาานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 1 และนางเพียงพิมพ์ วงศ์ชัย ข้าราชการครู โรงเรียนวัดแม่ปูคา อำเภอสันกำแพง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

อิทธิโชค ประสพโชควัฒนา